

Ladislav Babić

Mala zemlja za mnogo ovisnika

Kažu da ih je stvorio, pardon – da *nas* je stvorio na “svoju sliku i priliku”. Zar baš sve? I gayeve? Kako su onda sigurni da nije bio gay, taj kreator nad kreatorima, faca nad facama o kojoj znaju upravo sve, a o sebi baš ništa? Nitko ga nikada nije video, čak se i Mojsiju prikazivao u obliku gromkih glasova ili gorućeg grma; otkud onda baš na “svoju sliku i priliku”? Ah da, onaj putujući propovjednik što su ga na brzake razapeli da se ne zamjere vlasti (dobri običaj koji otada njeguju tisućljećima) pa ga poslije proglašili božjim sinom, ne znavši drukčije objasniti njegovo uskrsnuće kako nazvaše u mitovima - stoljećima pričanima nedorasloj djeci i nedorasлом sebi - njima nepojmljiv nestanak tijela iz pećine. I od tih davnijeh vremena ga baš nijedań smrtnik ovog svijeta nije video. Čak i Marijino međugorsko ukazanje, institucija kojoj hrle po vlastito mišljenje ne priznaje, znajući da se radi o beskrupuloznom iskorištavanju naivnosti puka, gorom od one kojom se služi David Copperfield javno priznajući da je naprosto iluzionist – vrhunski opsjenar. Onda kažu da nije stvar u fizičkom obličju, već o mentalnoj suštini nebeskog nam Oca. No, već malo pažljivije sagledavanje „gена“ koji smo navodno naslijedili od Njega, pokazuje nam kako mora da je bio potpuna luda, taj stvoritelj luda i od sebe većih (izognut ćemo se analize za jedno božanstvo posve amaterske, fuš kreacije svijeta). Oni koji ne vjeruju u relativnost vremena dokazanu u svim svjetskim laboratorijima, ruku daju u vatru za “spoznaje” o Njemu – nikad viđenoj legendi iz knjiga starijih od najstarijih živih organizama planete. ‘Ajd, dobro – kad ne zamjeramo mašti nedoraslog djeteta tretirajući ga

prikladno intelektualnoj fazi njegova razvoja, što bi nas smetale fantazije odraslih koji su možda u jednom smjeru dogurali do akademika, a onom svjetonazorskom zaostali na nivou popišanca iz kolijevke. Uf, uf – slušam sve glasnije gundanje i mrmljanje: ne diraj u naš svjetonazor! Svatko ima pravo na svoju sliku svijeta, bez pritisaka i prisile sa bilo koje, a ponajmanje državne strane. To je lična stvar svake osobe i nikome nije dozvoljen pristup u tu intimnu sferu. Hm, dode mi da se složim, kao – pretpostavimo – pristojno odgojeni gay momak, samo nešto mi mnogo upadate u moju vlastitu, nikome na štetu izgrađenu intimnu sferu. Uostalom, da ponovim – jeste li zaista sigurni da Bog nije bio homoseksualac? Jeli vam poznata ona davna priča, o tome kako je stvorio čovjeka? Jedno, jedino, jedinstveno – hermafrodisko biće – koje je potom, nezadovoljan svojim djelom, u srdžbi raspolutio mačem, našto su se polovice u silnom strahu razbjezale širom svijeta, od tih vremena tražeći onu sebi pripadajuću. Čini se da je dragi Bogo ipak imao drukčiju percepciju vlastite kreacije (a možda i drukčije seksualne afinitete?), negoli rastračale polovice kojima je očito i mozak prepolovljen?

Kažu da postoji stupnjevanje laži: laž, veća laž, najveća laž i statistika! Obrazovani i ničim opterećeni ljudi znaju kako dobro tumačiti statističke zaključke, znajući da se oni u društvenoj sferi odnose na idealni, nigdje postojeći svijet. Stvarnost je nešto sasvim drugo! Ljudi su uglavnom prosječne inteligencije, što će malo karikirano ali dovoljno ilustrativno rečeno značiti: dvije budale i jedan genij u statističkom prosjeku tvore društvo od tri individue prosječne inteligencije! Znanstvene spoznaje prihvataju evoluciju kao osnovni dinamički princip cijelog svijeta. Postoji evolucija svemira i zvijezda, baš kao i ljudskih bića. Na žalost pristalica demokracije – vladajuće, također dinamičke paradigme međuljudskih odnosa – evolucija, kako ona biološka tako i socijalna nije ni najmanje demokratična. Ne daje istovremeno, i ne daje svima podjednako. Tako je vrlo lako shvatiti zašto u društvu statistički prosječnih individua idealnog matematičkog svijeta, u realnosti prevladavaju oni koje je evolucija malo zakinula. Inertni, dogmanični, prilagodbi vremenu i njegovim spoznajama zaostali tipovi. Zatucani i zadrti, neprilagodljivi i konzervativni. Da, upravo oni koji Bibliju i srodne knjige svojih podjednako netolerantnih (ne)prijatelja drugih konfesija prepostavljaju suvremenim pogledima na svijet i pojave u njemu, uključivo i samo ljudsko biće.

Takvi su stoljećima inkviziciju smatrali neizbjegnom datošcu, a danas predstavljaju logističku potporu njenoj suvremenoj metamorfozi - intelektualnoj inkviziciji. U Hrvatskoj se 86% populacije samodefinira vjernicima kršćanske, katoličke provenijencije. Njihov spektar se proteže od krajnjih budala do vrhunskih znanstvenika – obama karakteristično da su u zavadi sa vremenom u kojem žive (ne prejudiciram da i među nevjerujućima ne postoji formalno slična raspodjela). Većinom su fahidioti, bez širih spoznaja i pogleda na svijet odgovarajućih vremenu u kojem žive. Svi smo mi u spoznajnom i svjetonazorskom pogledu ograničene jedinke, pri čemu nam oni debelo kvare prosjek. Proizvod smo trenutnog stanja evolucije ljudske vrste u kojem se mogu raspoznati pokretači, inertni koji žele proživjeti vlastiti život ne zamarajući se “budalaštinama”, i retrogradni koji bi da se vrate na stablo s kojega je većina ipak (makar i sa zadrškom) barem sišla. Nije “greda” da su oni tek napola sišli, već što nas sve nastoje vratiti među naše evolucijski prevaziđene pretke. Osnovno je životno pravilo, potvrđeno u prirodoslovnim i društvenim naukama, da povratka na staro nema. Svi procesi u prirodi i društvu su ireverzibilni iliti nepovratni, što istovremeno ne znači da retrogradne tendencije ne postoje.

Od vrih katolika (koji su samo paradigma svih vjeroispovjesti) kao da većina promovira mantru “Bog je ljubav”. Kako to oni zamišljaju, jasno pokazuju organizatori netom završenog hrvatskog referendumu o braku. Ne ljubi njihov Bog podjednako sva ljudska bića – grešna i bezgriješna, vjerujuća, inovjerujuća i nevjerujuća, muška i ženska, ove ili one boje kože, “naše” ili “tuđe” etnije, ovih ili onih seksualnih preferencija,..., kako nam blagoglagoljivo divane svećenici, uglavnom s namjerom da nas privuku u svoj tor. On ljubi samo one koje potvrdi ksenofobična, homofobična, nacionalistička, rasistička i fašistoidna gomila njegovih vjernika! Kojih bi se Tvorac, da zaista egzistira, prvi odrekao i poslao u pakao kojim evolutivno kaskajući sugrađani prijete naprednjim srodnicima. Ljubav! Jeli to ograničena zamisao po matrici ograničenih jedinki koji prema vlastitoj samopercepciji stvorile ideju Boga nad kojom klečeplaze stoljećima, ili je ona otvorena prema životu i njegovoj raznolikosti? Roditeljska ljubav i ona djeteta prema roditelju, ljubav prema partneru ma koje spolne orijentacije (nije li ga stvorio isti Kreator?), prema bližnjemu bilo kakve boje kože, etnije, političke, vjerske ili

svjetonazorske orijentacije, prema kućnim ljubimcima i cjelokupnom živom svijetu, spram životnih zadovoljstava u kojima ste pronašli sebe, bilo ona hedonistički ili racionalno usmjerena,... Ili je to uskogrudna kopija još uskogrudnijih duša, kojima je ideja Boga posve neprimjerena. Udaljeni su od nje milijardama koraka evolucije, koji će ih dovesti u aktuelno stanje kad ono već odavno bude prevaziđeno. Morali bi se sramiti pred uskoćom vlastitog duha, poredujući ga sa širinom svojstava kojom su snabdjeli svog Tvorca! Uostalom, kako je svijet prepun vjernika ([88%](#)) različitih fela - uzajamno tolerantnih kao vuk i janje, nesposobnih da se čak i unutar iste konfesije dogovore oko svojih vjerovanja (ustvari, oko mnogo prozaičnijeg primata raspodjele moći i materijalnih sredstava koja ju prate) - nije li prigodno postaviti pitanje: uslijed čijih djelovanja je svijet toliko duboko uronjen u blato bijede i beznađa? Tko to vodi ratove na ovom svijetu? Tko je blagosiljao topove i ratne zločince u nedavnoj balkanskoj moriji? Vanzemaljci, ili vajna kršćanska, muslimanska i ina vjeroispovjedajuća im braća, koja kao da u jednoj ruci drže knjigu blagosti u koju se zaklinju, a u drugoj mač netolerancije kojim sijeku sve što ne diše istim, rigidnim (za)dahom? Gotovo za ne vjerovati – dok braća, kreacije istog Oca, uzajamno vitlaju mačevima, istovremeno štuju svece, zaštitnike svojih do temelja razorenih gradova – Hiroshime, Dressdена, Vukovara,... Malo bolja zaštitarska firma bi ih vjerljatnije bolje sačuvala doli “zaštitnici” proizašli iz iste bujne glave kao i njihov vrhovni Šef!

Vratimo se njihovoj spoznaji o vlastitom Kreatoru, i posvemašnjem neznanju o samome sebi. Odakle toliko disbalans, nesrazmjer navodnih spoznaja o nikad viđenom, i neznanja o svakodnevno prisutnom? Pametni su ljudi odavno zaključili da je Bog samo tvorevina čovjeka - na vlastitu idealno zamišljenu, a od stvarnosti neizmjerno udaljenu sliku i priliku. Umjesto da uvide svoje nesavršenosti i možebitne evolucijske previde ili preskoke, te ih nastoje vlastitim naporima prevazići (jeli to moguće, s obzirom da je i kvaliteta razuma funkcija evolucije?), Boga su snabdjeli nizom osobina koje im olakšavaju nošenje sa stvarnim i umišljenim grijesima. Ne prema Njemu, no spram vlastite ljudske sabraće. Njegovo milosrđe koje nas navodno oslobođa svih grijehova u praksi je dokaz himbenosti s kojom su mu pripisali to svojstvo. Što je grijeh definira čovjek jer ga on svjesno ili nesvjesno čini, isovremeno propisujući moguće kazne za njega.

Njegova se savjest mora nositi sa njime, a petljanje Boga u grijehu pojedinca je krajnja hinavština. No, kako je savjest vjernika izašla na kraj sa vlastitim grijehom? "Moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh!" – praćeno suludim udarcima pesti o prsa; tucet ili desetak Zdravomarija i Očenaša pa si opet čist k'o suza, tek su neki mehanizmi kojima se hipokrizija ljudskih vjernika usklađuje sa njihovim zamislama o Bogu, odnosno – idealizaciji sebe sama. Nije im uopće važno hoće li Svevišnji oprostiti, već što su se pred sobom i zajednicom riješili tereta grijehova; od laži i brakolomstava do ubistava "svojih" i "tudih", iako smo kao Njegova stvorenja – braća! Uspješno su zavarali vlastitu savjest, nesazrelu za iskreno kajanje i nošenje sa životnim pogreškama, ali dovoljno podatnu da podnosi sve maske kojima je zakrinkavaju. Licemjernu. Manje eufemistički izraz za to je – podlost.

Kad u razgovoru s takvim ljudima nastojite prodrijeti do suštine njihovih vjerovanja, nakon beskonačnih sati ispraznih razgovora uvijek se nađete na samom početku. Tvrđnji da im je vjera sasvim dovoljna, i namjeri da i vas uvuku u svoj krug, tvrdeći kako je i odsustvo vjere (one religijske, jer postoji i ona znanstvena – *uvjerenje* počivajuće na činjenicama) također – vjera! Proučite li detaljnije njihove teološke spise, postaje jasno kako su yrlo daleko od samodovoljnosti vlastitog vjerovanja. I sami sluteći da je na vrlo krhkim temeljima, upinju se racionalno objasniti samu njenu srž – sveznajućeg, sveprisutnog i svemogućeg Svevladara lično. Tisućljetna povijest pseudonauke u rangu davno odbačenih alkemije i astrologije – teologije – puna je naivno smješnih pokušaja da se razumski pojmi opstojnost Boga. I to od onih kojima je vjera navodno sasvim dovoljna, dok istovremeno grčevito bezuspješno tragaju za konkretnim, racionalnim ako ne čak i empirijskim dokazima! Iz istih iracionalnih dubina iz kojih su izvukli identitet svog predmeta vjerovanja i obožavanja, idola kojem se klanjaju kao svom stvoritelju (zamislite da se vekerica počne klanjati uraru koji ju načinio), nastoje racionalno argumentirati njegovu realnost. Pa se množe bezbrojni "dokazi" Njegove opstojnosti – od ontološkog, preko kozmološkog do dokaza iz uređenosti, a za sve se može reći ono što je Einstein pred stotinjak godina poručio svojim osporavateljima, okupljenima u knjizi "Sto autora protiv Einsteina". "Zašto sto" – poručio im je – "ako sam u krivu, nije li dovoljan samo jedan?". Stvarno, nije li

dovoljan samo jedan pravi namjesto stotinu "dokaza", da nas uvjere u Njegovo postojanje? Prosječni vjernik je jako daleko od tih, u znanstveno ruho umotanih budalaština. On radije koristi svome umu prihvatljivije argumente, bez obzira odgovaraju li istini ili su samo maštarije u funkciji zatupljivanja vlastitog intelekta. Pa kažu, primjerice, kako je i tvorac Teorije relativnosti bio vjernik (krivo) i da je Newton to također bio (točno) i da je... - da ne nabrajamo dalje. Čak i da su sve te tvrdnje istinite, kako bi one govorile u prilog božje opstojnosti kad su naprosto istog ranga kao nebuloza kojom se nepopravljive matematičke neznalice tješe. Da je Einstein navodno slabo znao matematiku! Umjesto upinjanja da se, u skladu sa svojim mogućnostima približe njegovom nivou, oni ga spuštaju na svoj vlastiti što je uzornim lijenčinama nesrazmjerne lakše. Podjednako, izbjegavajući racionalno razmotriti temelje svoje vjere, oni njeno opravdanje i relevantnost nalaze u pripisivanju iste kojekakvim autoritetima na sasvim drugim područjima, kao da su time išta potvrdili i dokazali. Ne uznemirava ih nimalo što su Newtonove alkemijske, astrološke i religijske zanimancije ostale tek na razini povijesnih crtica o zabludama genijalnih umova, dok su potvrdu doživjeli samo njegovi matematički, fizikalni i astronomski radovi. Njihova vjera sasvim blokira pristup režnjevima mozga zaduženima za racionalno razmišljanje. *Homo sapiens* bi se – po njima – trebao zvato *Homo religiosus*!

I ta vjernička pastva, blaga i tolerantna na riječima kojima nas maze kao navodnu vlastitu sabraću po Tvorcu, skupina kojoj nikakva prava nisu bila dovedena u pitanje, odlučila je namah monopolizirati bračnu instituciju samo za sebe – stvoriti rezervat zabranjenog pristupa za drukčije. Ulaznicu ćete dobiti odreknete li svoju prirodnu sklonost ka istospolima, baš kao što ste svojedobno morali zatajiti svoje židovstvo ili pravoslavlje da ostanete u rezervatu živih, rezerviranom samo sa izabrane (pravdanje kako nasilno prevođenje s pravoslavlja na katoličanstvo nije bilo nikakvo pokrštavanje, samo svjedoči o moralnoj insuficijenci onih koji se njime služe). Raspisaše referendum želeći izrazito ljudsku instituciju, podložnu evoluciji kao sve postojeće u svemiru, zacementirati sekretom svoje uskogrudnosti. Kao ni nacija, i braka u davna vremena nije bilo. Onda je poprimio formu različitu u raznim vremenima i predjelima svijeta; od monogamne do poligamne ili poliginijske zajednice muškaraca i žena, gotovo

oduvijek (u antičkoj Grčkoj, primjerice, nije bilo tako) diskriminirajući oko 10% realno postojeće populacije kao bolesnike, skrivajući tako bolest vlastita uma. No nastupilo je vrijeme (u RH očito nije) da se još jednom, u skladu sa porasлом svješću o ljudskim slobodama, brak redefinira, dok možda jednog dana ne ostane samo neformalna *suština* njegova – ljubav između ljudskih partnera ma kojeg spola. Negdje u dubinama svog netolerantnog uma svjesni su te opasnosti i rigidni organizatori referenduma, pa nastoje zacementirati svoju viziju braka u vidu ekskluzivnih prava, ne shvaćajući da se vrijeme ne da zaustaviti, tek stvoriti privid u vlastitom umu da im je to uspjelo. Nije toliko važan ionako već unaprijed poznat uspjeh njihove nakane u desno orijentiranoj Lijepoj našoj, očito mnogo manje lijepoj nego domoljubna srca grcaju. Za racionalne ljude bitno je bilo po svaku cijenu izaći na njega kako bi se stvorila stvarna slika društva u kojem žive. Na dugi rok, ta zatucana gomila s lijevog repa statističke krivulje, koja je s oko 2/3 glasova monopolizirala brak kao instituciju isključivo muškareća i žene i tako još jednu glupost uvalila u ustav, svakako je izgubila. Rok na žalost možda i duži od životnog vijeka poraženih, a posebno onih čija su prava branili.

Ovaj ishod referendumu kompatibilan je sa zbivanjima poslijednjih osamdesetak godina (ne samo u Hrvatskoj). Najprije je nacionalistički orijentirana hrvatska većina slavodobitno dočekala ustaško preuzimanje vlasti i ulazak Nijemaca u Zagreb. Tek manji broj građana je shvatio značenje događaja i odlučio pružiti otpor, a među njima su više negoli u postotnoj zastupljenosti među stanovništvom, prevladavali Srbi. Kako se približavao sasvim jasni kraj fašizma, a posebno nakon kapitulacije Italije, kabanice su se sve učestalije preokretale i odjednom, već naslućeni pobjedički partizani – a potom i komunisti - postadoše prihvatljivija opcija. Koliko je tu bilo pragmatične hipokrizije statistički prosječnih Hrvata s “predziđa kršćanstva”, govori i prigodničarsko zatajivanje vlastite “duboke” vjere na račun članstva u Partiji. Kad je skupa sa drugim razlozima tako idejno razvodnjen Savez komunista doprinjeo propasti bivše države, oni naprasno ponovno otkriše “vjeru svojih pradjedova”, i nacionalizam blizak filoustaštvu. Poznato je da je najveći broj prebjega s broda u čijem potapljanju su prilježno učestvovali, našao utočište u zna se kojoj i kakvoj stranci. Internacionalizam zamijeniše nacionalizmom, ateizam – katoličanstvom, a toleranciju rigidnim

stavovima spram manjina pozivajući se na „tradicionalne vrijednosti hrvatskog naroda“, kao da drugi ni ne postoje na tom parčetu zemlje. Odnos prema Srbima, cirilici, LGBT populaciji i paradama ponosa, odnos prema svojim ratnim zločincima, ponašanje na stadionima (“Ubij, ubij Srbina”, “Za dom spremni!”) i slične sramote za civilizirane ljude koje se prikazuju kao izolirani incidenti tek malobrojnih, uz neprimjereno favoriziranje katoličanstva naspram drugih konfesija preko sramotnih ugovora sklopljenih s Vatikanom, uvođenje vjeronauka u škole, latentna netrpeljivost prema Romima, sada su službenim rezultatima referendumu o tradicionalnoj definiciji braka, za ljude sa širom sposobnošću sagledavanja stanja dobine potvrdu. O nikakvoj se tu manjini ne radi! Takav odnos je prigorio većinski dio naroda, sebi i svom Bogu na sramotu, a država je unatoč istim ustavom prihvaćenog sekularizma na neformalnom tragu klerikalizma. Postoji li neka fiktivna – a navodno progresivna – šutljiva većina na koju se često poziva odbijajući rečene kritike, onda je krajnje vrijeme da progovori jer je znano da šutnja znači implicitno slaganje. Valja jedino odati priznanje iskrenim vjernicima koji su našli u sebi moralne snage da – glasajući protiv ustavnih promjena – shvate kuda ciljaju upute s oltara. Eto, takvo je današnje hrvatsko društvo. Lažu oni koji govore kako je narod u Hrvatskoj jedinstven; jedinstvo ne postoji ni između samih Hrvata. Dok političari i vjerske vode mažu oči stanovništvu statističkim prosjekom, oni pametni shvatit će suštinu s početka teksta. Statističko društvo od tri prosječna čovjeka, u stvarnosti tvore dvije budale i jedan genije!

P.S.

Protiv vjernika nemam ništa, ne zamajavaju li svojim stavovima bilo koga izvan institucija stvorenih za njihovo izražavanje; moja majka i žena bile su vjernice. Protiv objekta njihova vjerovanja postoje racionalni argumenti koji počivaju na spoznajama cjelokupne svjetske znanosti. Protiv naturanja cijelom društvu vlastitih rigidnih stavova sam cijelim bićem, a time i protiv institucija koje podržavaju takve nakane. “*Uništite bestidnicu!*” rekao je čovjek – i sam vjernik – posve različite duhovne konstitucije od drugoga, kojemu je *religija opijum za narod!* Tko bi rek'o da je u mojoj državi toliko ovisnika!

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>